

بودجه‌ریزی مبتنی بر بودجه عملیاتی

تألیف و گردآوری:

حیدر محسنی - مرزبان ششی

۱۳۹۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: محمدی، حیدر، ۱۳۴۹

عنوان و نام پدید آور: نظارت بر طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای/
تدوین و گردآوری: حیدر محمدی، مرتضی بخشی، ویرایش علی اعرابی
مشخصات نشر: مشهد: میلان افزار، روزنامه مناقصه مزایده، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهر: ۱۸۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۳۱-۲۱-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: بودجه‌ریزی--ایران

موضوع: Budget Process--Iran

موضوع: بودجه--ایران

موضوع: Budget--Iran

شناسه افزوده: بخشی، مرتضی، ۱۳۴۹

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ پ ۴/۴۱ HJ۲

رده‌بندی دیویی: ۳۵۲/۴۸-۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۳۲۷۸۰

بودجه‌ریزی بینمای بودجه‌عمیاتی

تدوین و گردآوری: حیدر محمدی-مرتضی بخشی

ناشر: میلان افزار/روزنامه مناقصه مزایده

ویرایش و صفحه‌آرایی: علی اعرابی

نوبت چاپ: اول-بهار ۹۷

قیمت: ۲۰.۰۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۳۳-۲۱-۶

تولید شده در روزنامه مناقصه مزایده: تهران، خیابان کریمخان، خ ایرانشهر، پ ۲۳۴، ط ۲، ش ۴

تلفن: ۸۸۴۷۵۷۹۰-۲

تذکر حقوقی

هرگونه بهره‌برداری و استفاده غیرمستعارف، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی از اطلاعات و مندرجات این کتاب نظیر: چاپ کتاب، یا تولید اثر با عنوان مشابه، چاپ و نشر تمام یا بخشی از اطلاعات و مندرجات، به صورت فایله رایانه‌ای (دیسکت و سی دی)، بدون رضایت و مجوز کتبی از مؤلف مشمول پیگرد قانونی است.

فهرست

صفحه	عنوان
۶	بیشگفتار
	فصل اول: تعاریف
۷	مقدمه:
۸	تعاریف
۸	۱- تعریف بودجه
۹	۲- دستگاه اجرایی
۹	۳- سندنامه
۱۰	۴- طرح برآورد
۱۱	۵- بهره
۱۱	۶- تأمین مالی
۱۱	۷- اعتبار
۱۲	۸- اعتبارات عمرانی
۱۲	۹- اعتبارات طرح‌های تملک‌رایی‌های سرمایه‌ای
۱۲	۱۰- اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای ملی
۱۲	۱۱- تخصیص اعتبار
۱۴	۱۲- تشخیص
۱۴	۱۳- تأمین اعتبار
۱۵	۱۴- ذیحساب
۱۵	۱۵- تعهد
۱۶	۱۶- تسجیل
۱۶	۱۷- حواله
۱۷	۱۸- درخواست وجه
۱۷	۱۹- هزینه
۱۷	۲۰- پیش‌پرداخت
۱۸	۲۱- علی‌الحساب
	فصل دوم: طبقه‌بندی در بودجه
۱۹	۱- هدف‌های اساسی طبقه‌بندی در بودجه
۱۹	الف- آسان‌سازی برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری
۲۰	ب- بهینه‌سازی مدیریت
۲۰	ج- تجزیه و تحلیل آثار اقتصادی و اجتماعی عملیات دولت

۲۰	د- نظارت بر عملیات دولت
۲۰	۲- انواع طبقه‌بندی‌ها در بودجه
۲۱	الف- طبقه‌بندی درآمدی
۲۷	ب- طبقه‌بندی محاسباتی (مواد هزینه)
۲۹	ج- طبقه‌بندی سازمانی
۳۳	د- طبقه‌بندی عملیاتی
فصل سوم: بودجه‌ریزی	
۳۹	تاریخچه بودجه‌نویسی در ایران
۴۱	شیوه‌های بودجه‌ریزی
۴۱	بودجه مبتنی بر سنتی
۴۱	بودجه برنامه‌ای
۴۵	بودجه عملیاتی
۴۹	مراحل بودجه‌ریزی
۵۵	سلسله مراتب بودجه در دستگاه‌های عمرانی
فصل چهارم: بودجه عملیاتی	
۵۹	تعریف بودجه عملیاتی
۵۹	هدف و هدف‌گذاری در بودجه عملیاتی
۶۲	مزایای بودجه‌ریزی عملیاتی
۶۴	الزامات اجرایی بودجه‌ریزی عملیاتی
فصل پنجم: حسابرسی عملکرد	
۸۲	حسابرسی عملکرد
۹۹	کنترل مدیریت
۱۰۰	پیشنهادهای
۱۰۳	ضمانت
۱۰۳	موادی از قانون برنامه ششم
۱۰۵	موادی از قانون الحاق ۲
۱۲۳	موادی از قانون مدیریت کشوری
۱۱۰	موادی از قانون برنامه و بودجه
۱۳۲	دستورالعمل تکمیل فرم‌های مربوط به موافقتنامه اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۱۴۵	دستورالعمل تکمیل فرم‌های موافقتنامه اعتبارات هزینه و منابع
۱۷۲	منابع

پیشگفتار

بشر امروزی با دنیایی مملو از کمیایی زندگی می‌کند و در برخورد با این مشکل از قوه تعقل و قدرت تجزیه و تحلیل و توان پیش‌بینی خود استفاده کرده و با توسل به برنامه‌ریزی در صدد است تا با حداقل امکاناتی که در اختیار دارد، حداکثر مطلوبیت را نصیب خود نماید. با این توضیح می‌توان گفت: فلسفه وجودی بودجه‌نویسی دو عامل است: یکی نیازهای نامحدود بشر و دوم منابع و امکانات محدودی که در اختیار دارد.

بودجه‌ریزی عملیاتی، فرآیند مرتبط ساختن هزینه‌ها و نتایج است، در حال حاضر این نوع بودجه‌بندی در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته استقرار یافته است. در کشور ما نیز الزام اصلاح برنامه‌ریزی بودجه‌ریزی عملیاتی به تبع اثرات مثبت آن در بهبود عملکرد مورد توجه قرار گرفته و در این راستا دولت موظف شده است تا پایان برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به تدریج زمینه‌های لازم را برای تهیه بودجه به روش عملیاتی در کلیه دستگاه‌های اجرایی به نحوی فراهم آورد که لایحه بودجه سال چهارم برنامه به روش عملیاتی تهیه، تدوین و تقدیم مجلس شورای اسلامی شود.

یکی از ابزارهای مؤثر و کارآفرین در برنامه‌های آموزشی در دستگاه‌های اجرایی دولتی چاپ و انتشار کتاب است. بر همین اساس کتاب بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد که توسط آقایان بخشی و حیدر محمدی نگاشته شده است در برگیرنده تعریف بودجه، انواع طبقه‌بندی بودجه، اهداف طبقه‌بندی بودجه، انواع روش‌های بودجه‌ریزی، مراحل بودجه‌ریزی، بودجه عملیاتی، هدف بودجه‌ریزی عملیاتی، الزامات بودجه‌ریزی عملیاتی و حسابرسی عملکرد می‌باشد. که نگاهی کاربردی به موضوع بودجه‌ریزی و بودجه‌ریزی عملیاتی داشته و می‌تواند مورد استفاده دستگاه‌های اجرایی واقع شود.

امید است با توکل بر خداوند، مسئولین محترم در دستگاه‌های اجرایی توجه جدی به موضوع آموزش کارکنان خود که تأثیر قابل توجهی بر تحقق اهداف قانون‌گذار در عملی شدن بودجه‌ریزی عملیاتی دارد. همگام و همراه هم، اقدامات اثربخش را مورد توجه قرار دهند.

امیدوارم این کتاب بتواند در آموزش موضوع بودجه‌ریزی برای استفاده‌کنندگان، مؤثر باشد.

حیدر محمدی